

MOCIÓ PER UN NOU MODEL DE FINANÇAMENT, LA CREACIÓ D'UN FONS D'ANIVELLAMENT AUTONÒMIC I LA CONDONACIÓ DEL DEUTE HISTÒRIC

Dolors Gimeno Valero, Portaveu del Grup COMPROMÍS a la Diputació de València, a l'empara del que disposen els articles 19, 20 i 55b del Reglament d'Organització i Funcionament dels òrgans col·legiats de la Diputació de València (BOP 20.04.2022), presenta per al seu debat i votació en el Ple la moció següent:

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El sistema de finançament autonòmic vigent fou aprovat amb la Llei 22/2009, de 18 de desembre. En la seua Disposició Addicional sèptima se'n contempla la revisió quinquennal. Després de quasi quinze anys, el sistema no s'ha revisat.

La recaptació d'ingressos tributaris per part de l'Estat espanyol va assolir una xifra rècord en 2022, amb 254.000 milions d'euros (31.000 i 10.000 milions més que en 2021 i 2020 respectivament); la primera part del 2023 també manté la tendència a l'alça. L'existència d'un increment per part dels ingressos a l'Estat espanyol no és més que un argument facilitador del nou acord per a establir un sistema de finançament alternatiu a l'actual.

A hores d'ara ens trobem amb un model en què el resultat de les liquidacions anuals del sistema mostra greus desigualtats de finançament per habitant. Sumat als recursos per la unitat de necessitat – habitant ajustat- mantenen diferències que generen i perpetuen un model desequilibrat, desigualitari i injust.

Tant és així que, al llarg del període 2009-2019, el finançament efectiu homogeni per habitant ajustat de la comunitat millor tractada pel SFA fou un 31,4% superior al finançament de la pitjor tractada, el País Valencià.

Açò té grans implicacions en la prestació de serveis públics que són competència de les comunitats autònomes, com ara la sanitat, l'educació o l'atenció social. Per a aconseguir pal·liar aquesta situació de desigualtat d'oportunitats i d'accés a recursos, es fa necessari i urgent implementar mesures transitòries de compensació que garantisquen a les Comunitats Autònomes que estem per davall de la mitjana un finançament per càpita equivalent a aquesta mitjana. Els fons necessaris per a l'anivellament són d'aproximadament 2.300 milions d'euros a l'any. La comissió d'experts, davant les Corts Valencianes en setembre de 2020, va plantejar una correcció transitòria amb l'objectiu de reduir parcialment les desigualtats en matèria de finançament per unitat de necessitat mentre que es reforma l'actual model de finançament autonòmic. Per eixa qüestió es proposa incorporar transitòriament, però de manera immediata, una transferència addicional d'anivellament horitzontal (TANH) que permeta igualar al finançament homogeni mitjà per habitant els recursos d'aquelles CC.AA. que se situen per davall de l'esmentada mitjana.

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-172656757064170812844717104266	Fecha y Hora	17/09/2024 12:06:10	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por				
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-172656757064170812844717104266		Página	

Però no sols la comissió d'experts s'hi va pronunciar. A les Corts Valencianes són nombroses les resolucions aprovades per unanimitat o àmplies majories reclamant la reforma del sistema de finançament, l'augment de les inversions territorialitzades o el reconeixement i la regularització dels dèficits acumulats a causa de l'infrafinançament. És a dir, la condonació del deute històric.

L'informe de la Sindicatura de Comptes, *Informe sobre l'evolució del deute de la Generalitat Valenciana*, publicat en 2022 i que incorpora dades del 2021, quantifica en 16.460 milions de deute públic originat per l'infrafinançament respecte de la mitjana des del 2022; 19.992 milions d'euros de deute públic addicional originat per l'infrafinançament respecte de les necessitats reconegudes des de 2009, i 5.747 milions d'euros de cost financer del deute provocat per l'infrafinançament. Una quantitat que assoleix la xifra global a 41.926 milions d'euros.

A més a més, com a conseqüència de la insuficiència financera generalitzada des de l'inici de la gran recessió, l'endeutament de les CC.AA. de règim comú es va multiplicar per cinc entre 2007 i 2022, amb un increment de 255.000 milions d'euros. La incidència de la insuficiència en el deute del País Valencià encara ha estat més pronunciada atés que, a la insuficiència global de recursos del conjunt de les comunitats, s'ha d'afegir tot allò explicat anteriorment. Els problemes de no equitat que arrossegueu els distints sistemes de finançament autonòmic i les seues aplicacions es tradueixen en el fet que, a pesar que la despesa per habitant del País Valencià sempre s'ha mantingut per davall de la mitjana regional, els nostres dèficits i el deute acumulat són majors.

Davant d'aquesta situació de greuge, i agreujada, es fa necessària la reforma de l'actual model de finançament del País Valencià, acompanyada durant la seua transició d'un fons d'anivellament de les inversions per a poder assolir els recursos necessaris i uns bons serveis públics; i també la condonació dels 41.926 milions d'euros de deute històric que s'atribueix als valencians i les valencianes derivats de l'injust infrafinançament que patim per part de l'Estat. Mesures, d'altra banda, que s'han situat en l'agenda pública de l'Estat en els últims mesos i també en les reivindicacions, entre altres, de la Plataforma per un Finançament Just.

Estem davant d'una oportunitat, amb l'equilibri de majories actual, per a atendre un punt fonamental de l'agenda valenciana, que també és necessari per a altres comunitats autònomes.

Per tot això proposem els següents

ACORDS

1.- UN NOU FINANÇAMENT. Que la Diputació de València està d'acord i reclama al Govern de l'Estat un nou sistema de finançament autonòmic que garantisca l'accés en condicions d'igualtat als serveis públics en totes les comunitats autònomes. Un model que comporte un finançament just per al País Valencià basat en els principis d'igualtat, equitat, solidaritat, autonomia financera, corresponsabilitat fiscal, suficiència financera i lleialtat institucional, i que corregisca l'infrafinançament en les comunitats autònomes que, com la nostra, en pateixen les conseqüències.

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-172656757064170812844717104266	Fecha y Hora	17/09/2024 12:06:10	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por				
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-172656757064170812844717104266		Página	

2.- UN FONS D'ANIVELLAMENT. Que la Diputació de València està d'acord, i reclama al govern de l'Estat, que, mentre la reforma del finançament autonòmic no s'aplique, en els Pressupostos Generals de l'Estat es garantisquen transferències per al País Valencià i la resta de les comunitats autònomes infrafinançades destinades a la prestació dels serveis públics al mateix nivell que a la resta de l'Estat.

3.- LA CONDONACIÓ DEL DEUTE. Que la Diputació de València està d'acord, i reclama al govern de l'Estat, que es procedisca a implantar mecanismes de compensació, previstos en la LOFCA, pels dèficits de finançament suportats de forma recurrent per les comunitats autònomes infrafinançades, amb l'objectiu de condonar el deute públic del País Valencià.

València, 16 de setembre de 2024

Dolores Gimeno Valero

Portaveu del Grup Compromís

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-172656757064170812844717104266	Fecha y Hora	17/09/2024 12:06:10	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por				
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-172656757064170812844717104266	Página	3/4	

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-172656757064170812844717104266	Fecha y Hora	17/09/2024 12:06:10	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por				
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-172656757064170812844717104266	Página	4/4	